

Viðmerking

Guruar Guttenses

Ein kjargalin Rolf Guttessen hefur nakrar viðmerkingar til mína grein í Dimmalættning og Sosialinum um ríkisstuðulin, ið sum turvelvandi drögg hefur lagt samfelag okkara í óviti.

Órðalag hansara um religiøsar trúarjattar, profetar, dyr, høvd, halar og indiskar Guruar sigur nakað um stöð hansara í politiskum orðskifti, og ikki einki um virðing hansara fyri øðrvísi hugsandi.

Har fara vit at lata hann kenna seg einsamallan.

Vit onnur, ið virða demokratisku rættindini, royna at gera okkum hugsanir úra, hvussu land okkara kann koma fyrri seg aftur eftir hálvthundrað ára langa heimastýrisroyndina sum danir – saman við sitandi heimastýrisflokkum – í Tinganesi – traðkaðu íggjøgnum í 1948.

Hesi skipan hefur føroyska fólk, móti sínum vilja, livað undir í hálvthundrað ár. Hon er ódemokratisk, hon er ímóti føroyska fólkaviljanum, hon er imperialistisk, hon er óðandi, ja, hon smakkar stutt sagt av øllum øðrum enn frælsi, javnaði og brøðralagi.

Tjóðveldisflokkurin og hinir

Eins og eftir kríggið stendur framvegis føroyingum í bði at stýra sær sjálvum, ella at lata aðrar gera tað fyrri seg. Framvegis velja allir

aðrir flokkar á tingi (har er skjótt ein upp á mannin) seinna møguleikan. Tjóðveldisflokkurin stendur fast við, at vit eiga at royna sjálv.

Hvørja ferð sambands- og almennir tíðindamenn annars halda seg skula seta sjálvstýrisfugsjónum føroyinga mál, so spyrja teir eftir, hvussu vit skulu klára okkumuttan ríkisstuðulin. Spyrja snøgt sagt eftir einum figgarlóguruppskoti frá Tjóðveldisflokkinum.

Teir halda, at júst hesin flokkur, ið ongantíð hefur viljað vitað av sambands-skipanini, á nátt sum degi skal siga øllum teimum, ið hava fagnað henni, hvussu vit bera okkum at, rennir hon seg fasta.

Alvaratos, er tað ikki eitt sindur órimligt?

Í veruleikanum liggur tað á øllum øðrum flokkum stöðugt at greina út, hvussu farast skal fram, stöðgar peningastreymurin úr Danmark. Tað er jú teirra stjórnskipan, ið er stöðgað upp – ikki Tjóðveldisflokksins.

Men teir standa sum ryssa yvir deyðum fylti, allir sum ein.

Papegkasyndromið, ið eisini hefur rinið við Rolf Guttessen, artar seg soleiðis um dagarnar: «Men hvussu loysningin konkret skal loysa samfelagsins trupulleikar, tað verður ikki sagt, og tað hefur ongantíð verið sagt av hesum flokki».

Jú, tað er sagt so mangar

ferðir, og harafturat ótaldrar ferðir, aðrenn vit finga hesar trupulleikar, sum vit við vissu vistu um fóru at koma.

«Tjóðveldisflokkurin hefur eisini verið við», siga teir so (serliga teir, ið plagdu at erpa sær av, at hetta og hatta varð gjørt meðan Javnaðarflokkurin hevði leiðsluna í Tinganesi.

Rætt er tað, og sjálvandi tað. Vildi tað verið rimiligt, kundu vit spurt afturimóti, at Tjóðveldisflokkurin avtók seg sjálván, bert tí at aðrir flokkar ikki trúðu upp á hetta land og tað fólk, her byr? Arbeðið ikki EU- og stöðuflokkarnir í Finnlandi, Svøríki og Danmark framvegis undir ábyrgd í egnum parlamentum?

Jú, sjálvandi.

Frælsa stjórnskipan

Sum stöðan er, so ganga føroyingar við hógvu í hond og biða eftir hvørjum skótafundi (Sosialurini) hjá donskum ráðharrum, og passa sær lögir fyrri at fáa í lag nakrar nýggjar «science fiction»-loysnir um einum øðrum landi. Meðan vit bløða út, vil Guttessen, at vit skulu flokka okkum høgur og vinstrumegin í politiska spektrum, aðrenn vit taka við politiskum eksperimentum úr øðrum landi, seymaðum eftir fremmandum leiði.

Hava vit ikki annað at hugsa um?

Føroyingar eiga ongantíð ov skjótt at viðganga, at

verandi stjórnskipan er í ferð við at gera av við okkum. Serliga nú, hvar annar-hvør dani, ið higir kemur, sóknast eftir føroyskum loysnum, eiga vit at gera okkum greitt, hvønn sjógv vit eiga at sigla, og hvørjar strongir, vit eiga at stýra uttanum.

Sum fyrr sagt, so eru Føroyar á veg aftur í tíðina, ja, aftur um tað ófrælsi og niðurbinding, ið galdandi var í Grønlandi eftir fyrra veraldarbardaga. Afturum eina ómynduggerðing, ið stöðugt verður dagførd við «an-ordningum» frá danskari síðu, tá ið hesar annars halda seg hava stundir til tað.

«Hvi hevði okkara Landsstýri onga «føroyar»-spurdi Guttessen um stöðuna fyrri 2. okt. 1992.

Ja, hvi ikki?

Mundi tað ikki vera tí, at hetta landið ikki dugdi at stýra sær sjálvum?

Óg hvarni skuldi tað duga tað?

«Men trúgv ella mytologi loysa ikki tilfeingiskreppuna, heldur ikki hallið á figgarlógini, uttanlands-skuldina, arbeiðsloysið ella nakað samfelagsligt problem».

– segði so Guttessen víðari. – Nei, sjálvandi ikki. Sami maður eigur tí eisini sum snarast at gera upp við seg sjálván og sleppa turka-trúgv síni á Heimastýrislógina, hvørs skipan hefur forkomið okkum bæði tilfeingi og búskapi.

Nú fagraða blaðið í Føroya søgu er fúkandi fon, og glitrið er farið av yvir-smurda náttpottajarninum, er tíðin komin til at taka í egnan barn og gera stöðuna upp.

Tjóðveldisflokkurin talar fyrri einari politiskari og búskaparlígru uppgærd millum ríkispartarnar. Hesi uppgærd hava danir eins stóra ábyrgd av og vit føroyingar, og spurningurin er bara um politiskan vilja frá okkara síðu, um at fáa sett skjótt á.

Væl vita vit, at í dag kunnu Føroyar ikki fóta sær uttan danska medvirkan, soleiðis sum sambands-skipanin er farin við okkum, eingin ivi um tað.

Men danir hava sambært altjóða samtyktum skyldu til at hjálpa okkum á fótur sum sjálvstýrandi samfelag. Eru vit teimum ein kleppur sum er, so skuldu teir verið glaðir við at sloppið av við okkum.

Danir og sambandsmenn eiga ábyrgdina Guttessen er firtin um, at danir fáa skyldina fyrri búskaparvavsturin.

Alvaratos, hvørjum øðrum kunnu vit geva skyldina av eini miseydnadari sam-

felagsskipan enn teimum, ið settu hana í verk.

Tjóðveldisflokkurin hefur alla tíðina verið talsmaður fyrri at vit byggja føroyska samfelagið upp eftir føroyskum fortreytum sum eitt politiskt sjálvstýrandi samfelag, og siga okkum leys av verandi búskaparvavstri.

Høvdu vit føroyingar bygt á hesa hugsjón síðani fólk- atkvøðuna 14. september 1946, so hevði mangt verið øðrvísi. Ut frá hesum fortreytum vóru møguleikar fyrri at bygt eitthvørt annað samfelag enn tað verandi. T.d. eitt samfelag við fjøltáttaðum vinnulívi, skilagóðari stovnsrøkt, lágum skattatrysti, lágum almennum bygnaði og ongum arbeiðsloysi.

Við vissu kann sigast, at vit ikki vóru komnir í verandi búskaparstöðu, tí peningarlíkilighetin, skuldarbindingin, ilögguerskapurin á sjógvi og landi hevði ikki verið til staðar við ongum trykkspulara úr danska ríkiskassanum.

Framtaksgrunnurin

Guttessen heldur seg hava funnið bæði lygnir og manipulationir í nærlesing síni av greinini, og fegnast um, at danir hava sett 100 mió. kr. í Framtaksgrunnin.

«Antin er skrivning tjóðveldismansins beinleiðis lygn, grov manipulation ella skrivning uttan vitan um veruleikan. Hann kann sjálvur velja. So kallar hann sínar mótsøðumenn fyrri politiskar pinkulingar. Nei eg sigi einki».

– sigur Guttessen, sum nú ikki sigur so heilt lítið.

Nei, gott var um formaðurin í Endurreisjarnarveind landsstýrisins einki segði, tað hevði hann staðið seg við. Upplýst skal, at Føroyar hava lænt grunninum 99 mió. kr. úr 60 mió. grunninum, og danir hava lænt grunninum somu upphædd. Læntur peningur skal sum kunnugt rindast aftur. Í grunninum sita 2 danir og stýra 3 føroyingum, og eingin jättan verður veitt, um ikki 2 danir í 5 manna-nevnd grunsins góðkenna hana. Hesir skulu so aftur hava sínar heimildir frá FIH (Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk).

Talan er sostatt um greiðan yvirskipaðan politiskan málsetning um at tryggja dansk áhugamál fyrri føroyskar pengar, meðan lokalíkeraðir føroyskir tingmenn – tá ið tað snýr seg um Southern Seafood málið – í pinkulingaverði síni skjóta spurvar við kanónum.

Jú, Guttessen, tjóðveldismenn fylgja við, teir manipulera ikki, og teir lúgva ikki. Tað lata teir aðrar um.

Guttessen vil vera við, at einki høpi er í Tjóðveldisflokkinum, tí at hesin sigur seg hvørki vera høgri- ella vinstravendan. Hann trýr veruliga sum børnini, at føroyskir flokkar byta seg upp í høgri- og vinstraflokkar, men veit ikki, at hetta bara er mæn á pappírnum.

Hygg at teirra politiska veri og gerst klókari. Ta føroysku sosialismuna, ið Javnaðarflokkurin hefur bygt upp saman við Fólka-flokkinum, kundu vit saktans verið furiyttan. Hon fekk tað ótýðliga heitið privatkommunisma, og eigur ikki sín líka í øllum hesim um. Helst er tað í hesi skipanini, at vit finna guruar Guttenses.

Fólkaflokkurin eigur einki í hesum landi við almennari hjálp uttan tað, ið Javnaðarflokkurin hefur veitt honum. Harafturat er tað reint humbukk, tá ið Rolf Guttessen vil vera við, at Fólkaflokkurin skal hava mist alt sitt ókonomiska vald á gólvíð.

Byrja bara úr erva við lög-manskandidatunum hjá Fólkaflokkinum, sum í dag stýrnar almennu Fiskasøluni, og les teg so longur niður. Treyðugt so finnur tú ikki fleiri av slagnum á rökunum niðureftir.

Framtíð føroyinga

Guttessen sóknast eftir loysnum Tjóðveldisflokksins. Mær kunnugt eru heldur ikki vit tjóðveldismenn førir fyrri at ganda eina búskaparlíga loysn á borðið her og nú, hvørki av heimastýris- ella hokus pokus-slagnum, – tianverri, kunnu vit siga í dag.

Men Tjóðveldisflokkurin dagførir við jøvnum millumbilum stevnunum síni, og ger tey almennakunnug, seinast fyrri 2 árum síðan. Hesi stevnunið fevna yvir øll samfelagsøki og eru út við 20 A4 síður í vavi (ið sjálvsagt er alt ov mikið hjá manni, ið fær propp av 6 spaltum í Sosialinum). Leggast kann afturat, at eingin annar flokkur í Føroyum ger sær nær líkandi ómak í politiska arbeiði sínum, og finna vit her eitt haldgott stöði til at byggja á.

Tá ið Tjóðveldisflokkurin varð stovnaður var út-gangsstöði nakað heilt annað. Tá var peningur á kistu-botninum, eingin skuld og eingin tilfeingiskreppa, og skilagott er at taka hetta stöði upp í eini samráðing-arstöðu við danir.

Við sambandsuppskoti Fólkafloksins, ið hvørki nevnr ella á nakran hátt miðar ímóti politiskum frælsi, og við samráðing-stöðu landsstýrisins, ið einans merkir meiri drögg, verða vit verandi eitt livandi lík, ið rekt fyrri vág og vind.

Ein virðilig uppgærd liggur tí í politiskum og búskaparlígrum frælsi, har samráðst verður um at loysa føroyska búskaparvavsturin úr lagdi til fyrimurs fyrri bæði danir og føroyingar.

Hergeir Nielsen

Leirvíkar Kvøldskúli

Um nóg stór luttøka verður, verður undirvíst í hesum lærugreinum í vetur:

Mánakvøld kl. 19.00–22.10		
HONDARBEIÐI	Lis Joensen	Tlf. 43130
Mánakvøld kl. 19.00–22.10		
SEYMING	Hallbjørg Eliassen	Tlf. 43328
Týskvøld kl. 19.00–20.20		
LÆR AT TOSA ENSKT	Valerie Ellingsgaard	Tlf. 43221
Týskvøld kl. 19.00–22.10		
YMISKT ÍTRIV	Sofía Jacobsen	Tlf. 43164
Mikukvøld kl. 19.00–22.10		
OLJUMÁLING	Sámal Toftenæs	Tlf. 43100
Mikukvøld kl. 19.00–21.15		
KLAVER, ORGUL	Dánjal Eysturstein	Tlf. 43204

Byrjað verður eftir heystfrítíðina.

Leirvíkar Kvøldskúli - Tlf. 43234